

Slovenské zvesti

Slowakische Nachrichten *** Notices Slovaques ***Notizie Slovacche

48. ročník
ISSN 1017-3447

Číslo 3
www.slovenskezvesti.ch

SEPTEMBER 2016
zsvs@zdruzenie.ch

Vydáva Zdrúženie Slovákov vo Švajčiarsku / Vereinigung der Slowaken in der Schweiz
Association des Slovaques en Suisse / Associazione degli Slovacchi in Svizzera / Association of Slovaks in Switzerland

SEUK po dvadsiatich šiestich rokoch opäť zavíta do Švajčiarska - 6. október 2016

KRÍŽOM-KRÁŽOM

hudobno-tanečný program

SLOVENSKÝ ĽUDOVÝ UMELECKÝ KOLEKTÍV

6. október 2016 o 19⁰⁰
Théâtre Madeleine
10 rue de la Madeleine, Ženeva

Ustupné: 25,- CHF / po predstavení čaša vína

SLUK

Autori projektu Krížom-krážom spracovali viaceré etnografické regióny Slovenska, pričom raz kladú dôraz na materiál z konkrétnej lokality (Terchová, Kunov, Kozárovce, Horné Orešany), inokedy na materiál v širšom regionálnom kontexte (Horný Liptov, Myjavsko).

Inšpiráciou pre niektoré programové čísla boli typy tancov (Verbunk, Odzemok) alebo obradové a spoločenské príležitosti s dramatickým potenciálom, ktorý tvorcovia využili pri svojej umeleckej realizácii s uplatnením vlastných autorských vízií (Execírka, Kmotry, Zapletance).

Predaj lístkov na dvoch predajných miestach:

1. Stála misia SR pri OSN Ženeva, (9 Chemin del Anciene Route, Grand Saconnex) v pracovných dňoch od 9:00-12:00 hod., Email: pm.geneva@mzv.sk /, Tel. 022/ 747 74 00, Do predmetu emailu uviesť: SLUK
2. Pokladňa Divadla Madelaine v deň konania vystúpenia

Vážení členovia Zdrúženia Slovákov vo Švajčiarsku,

výbor ZSvŠ nechal pripraviť návrh nových Stanov Zdrúženia, ktoré sa budú schvaľovať na najbližšom Generálnom zhromaždení na jar 2017.

Váš názor a Vaše pripomienky sú pre nás dôležité, preto predkladáme návrh nových Stanov na verejnú diskusiu (nájdete v prílohe tohto čísla Slovenských zvestí).

Vaše pripomienky či doplňujúce návrhy radi privítame do konca roka 2016 na našej mailovej adrese zsvs@zdruzenie.ch, prostredníctvom webovej stránky www.slovenskezvesti.ch alebo na poštovej adrese: Vereinigung der Slowaken in der Schweiz, 8000 Zürich.

Za Vašu pozornosť a spoluprácu ďakujeme!

Výbor ZSvŠ

Plánované aktivity medzi SR a Švajčiarskom

Dňa 20. októbra 2016 sa v Neuchâтели uskutoční rokovanie ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR M. Lajčáka s ministrom zahraničných vecí Švajčiarska D. Burkhalterom.

Oficiálna návšteva prezidenta SR A. Kisku vo Švajčiarsku sa uskutoční 21. októbra 2016, len 4 mesiace po návšteve spolkového prezidenta Švajčiarska J. Schneidera Ammanna na Slovensku. V delegácii prezidenta SR, ktorý pricestuje na pozvanie spolkového prezidenta, bude tiež minister zahraničných vecí SR, minister hospodárstva SR a zástupcovia slovenskej startupovej komunity a vedecko-akademickej obce.

(Veľvyslanectvo SR v Berne)

Aktivity veľvyslanectva SR v Berne v rámci predsedníctva SR v Rade Európskej únie

Veľvyslankyňa A. Elscheková Matisová navštívila kantón Schwyz

Veľvyslankyňa Slovenskej republiky v Berne Andrea Elscheková Matisová uskutočnila 24. augusta 2016 oficiálnu návštevu kantónu Schwyz, kde rokovala s členom kantonálnej vlády a predstaviteľom rezortu hospodárstva Andreasom Barraudom.

Obaja predstavitelia sa prednostne venovali prienikom nožnej budúcej spolupráce a v tomto kontexte prediskutovali možnosti začatia spolupráce medzi Slovenskom a kantónom Schwyz so zameraním na oblasť turizmu, investícií a inovácií. Švajčiarska strana vyjadrila tiež pripravenosť k nadviazaniu partnerskej spolupráce na úrovni VÚC.

Veľvyslankyňa informovala partnera aj o prebiehajúcim predsedníctve SR v Rade EÚ ako aj perspektívach vývoja rokovaní medzi EÚ a Švajčiarskom v kontexte otvorených otázok týkajúcich sa budúcnosti voľného pohybu osôb medzi Švajčiarskom a EÚ. V rámci programu obaja predstavitelia navštívili kláštor v Einsiedeln, ktoré je významným pútnickým miestom aj slovenských krajanov žijúcich vo Švajčiarsku, ktorí sa tu na každoročnej mariánskej púti zišli v nedeľu 4. septembra.

(Veľvyslanectvo SR v Berne)

Koncert Slovenskej filharmónie v KKL Luzern

Na koncerte 26. júna 2016, ktorý zorganizovalo Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Berne, sa zúčastnilo takmer 1700 milovníkov kultúry, vrátane prezidenta kantónu Luzern, prezidenta kantonálnej vlády Luzern, štátnych tajomníkov ministerstiev, poslancov Švajčiarskeho parlamentu, významných zástupcov švajčiarskeho hospodárskeho, kultúrneho a spoločenského života, ako aj zástupcov diplomatického zboru a významných krajanov.

Výkon Slovenskej filharmónie pod taktovkou švajčiarskeho dirigenta Manfreda Obrechta a vynikajúca atmosféra podujatia si v publiku vyslúžili dlhotrvajúci potlesk a „standing ovation“.

Sprievodným podujatím koncertu bola výstava „Poznáte Slovensko?“, ktorú si v priestoroch KKL Luzern mala možnosť prezrieť široká švajčiarska verejnosť. V rámci spoločenského podujatia organizovaného veľvyslanectvom SR v Berne pre pozvaných hostí, bola vytvorená možnosť osobných stretnutí.

Celkovo možno hodnotiť podujatie vysoko pozitívne. Svojou výnimočnosťou, eleganciou a výpovednou hodnotou sa podarilo úspešne uviesť predsedníctvo v Rade EÚ a SR vo všeobecnosti do pozornosti švajčiarskej politickej, hospodárskej a kultúrnej elity, ako aj širokej verejnosti.

(Veľvyslanectvo SR v Berne)

Veľvyslankyňa A. Elscheková Matisová navštívila a rokovala na ETH Zürich

Dňa 9. septembra 2016 rokovala veľvyslankyňa Slovenskej republiky v Berne Andrea Elscheková Matisová s riaditeľom ETH Global Andreasom Hagstromom.

Predmetom rokovania bola spolupráca slovenských subjektov s ETH Zürich, ako aj príprava programu návštevy prezidenta SR A. Kisku na ETH Zürich.

(Veľvyslanectvo SR v Berne)

NOVÝ ŠKOLSKÝ ROK V SLOVENSKEJ ŠKOLE A ŠKÔLKE V ZÜRICHU

Po letných školských prázdninách otvorila koncom augusta svoje brány aj Slovenská škola a škôlka v Zürichu. Privítali sme medzi sebou nové kamarátky a kamarátov, rozdali si nové učebnice, pracovné zošity a pohrali sa aj s novými hračkami.

Deti sa budú opäť stretávať každú stredu poobede, a to v dvoch škôlkarských a dvoch zmiešaných školáckych triedach, vo Wiedikonu a Walli-

sellen. Ak máte chuť sa k nám pridať, všetky dôležité informácie nájdete na našej stránke www.slovenskaskola.ch alebo na telefónnom čísle 076 266 63 82.

Počet našich žiačok a žiakov každým rokom narastá, a preto hľadáme do nášho tímu nové šikovné a pracovité učiteľky/učiteľov s aprobáciou prvý stupeň základnej školy. V prípade záujmu nám, prosím, pošlite svoj životopis na adresu: slovenskaskola.zurich@gmail.com.

Ďakujeme!

Tešíme sa na Vás a na Vaše deti!

Literárny večer s pani Irenou Brežnou

Na literárny večer s Irenou Brežnou v historickom dome Bodmannhaus v Gottlieben / TG som sa veľmi tešila. Dátum som si do kalendára zapísala červenou ceruzou a verila, že sa stretnem s viacerými slovenskými krajanmi z kantónu Thurgau. Už veľa významných osobností z literárneho sveta malo možnosť navštíviť dom literatúry, predstaviť svoju literárnu tvorbu, stretnúť sa s priateľmi písaného slova.

Knihou *Nevďačná cudzinka* sa dostalo našej slovenskej spisovateľke nielen vo Švajčiarsku vysoké ocenenie za literatúru, ale i na Slovensku. 24. marca 2016 prebrala v Bratislave v Pálffyho paláci cenu Dominika Tatarku.

Celý večer som sledovala s veľkým záujmom. Rozprávanie pani Irene ma prenieslo myšlienkami do mojich začiatkov vo Švajčiarsku. I keď mám na tvári oproti pani Irene o pár vrások viac, štart nového pôsobenia emigrácie - bol rozdielny. Ja som sa rozhodla pre zmenu bydliska sama, za pani Irenu to vykonali rodičia. Mnoho príkladov z čítania knihy sa však stotožňovalo s mojimi,

našími predstavami, túžbami, ale i určitými sklamaniami následkom zmeny prostredia.

Pri recitovaní prvých veršov Hájnikovej ženy pozvala publikum k prirovnaniu rodnej reči k nemčine. Dosiahnuť kvalitu nemeckej reči bez cudzieho prízvuku, akou komunikuje pani Irena Brežná, na to bolo treba veľa námahy, záujmu, ale i šťastia.

Združenie Slovákov vo Švajčiarsku blahoželá spisovateľke, pani Irene Brežnej, za ocenenia získané na Slovensku. Vážime si jej prácu a angažovanosť, ktorú vďaka znalosti reči a daru písania, vykonáva. Schweizer Literaturpreis z roku 2012 je toho dokladom a uznaním.

(Marta van Ooijen)

Návšteva v Štokholme

Zľava: P. Hanjiková, R. Muchová, L. Valachová, J. Hanjik

Jankovi Hanjikovi a jeho rodine, ktorí túto reštauráciu vedú už približne dvadsať rokov.

Pri všakovakých slovenských dobrotách a pohárikú dobrej slovenskej domácej sme sa dozvedeli veľa o živote Slovákov vo Švédsku a o švédskych zvykoch. V zaujímavom rozhovore sme si navzájom vyrozprávali skúsenosti zo života Slovákov v zahraničí.

Stretnutie s krajanmi sprijemnilo naše potulky po Štokholme a zároveň sme s nimi oslávili začiatok leta, Midsommar 2016.

Touto cestou ďakujeme našim krajanom za ich čas a možnosť spoznať ich. Želáme im do ďalších rokov veľa zdravia, veľa síl a nápadov pre budúcu činnosť ich krajského spolku.

Många tack! Srdečná vďaka!
Renáta & Lenka

Pred našim víkendovým pobytom v Štokholme sme oslovili nášho krajana, pána Dušana Daučíka, predsedu Švédsko-slovenského spolku. Obrátili sme sa naňho s prosbou, kto by nám z domácich vedel venovať svoj čas a sprevádzať nás po meste. Hoci si pán Daučík našiel čas len na rozhovor, strávili sme pekné popoludnie v reštaurácii Lilla Parkkaféet, ktorú odporúča aj iným návštevníkom Štokholmu. Tu sa môžu všetci presvedčiť o slovenskej pohostinnosti, hlavne vďaka

Zľava: L. Valachová p. Dušan Daučík, p. Kornelia Johansson, R. Muchová

Ďakovný koncert NOSTALGIA v obci Spreitenbach

V piatok večer, 24. júna 2016, som sa po ďakovnom koncerte vracala domov naplnená vnútorným pokojom a príjemným pocitom. Prijať pozvanie do Spreitenbachu na výstavu a koncert skladieb nášho veľkého rodáka, skladateľa, huslistu, hudobného pedagóga, Honoráta Cotteliho bolo skutočným darom nielen pre mňa, ale i pre prítomných návštevníkov. Honorát Cotteli prežil väčšiu čas života vo Švajčiarsku, v Spreitenbachu, kde sa spolu s rodinou veľmi dobre cítil a tam našiel i druhý domov. Časté prechádzky v blízkej prírode boli inšpiračným sprievodcom jeho hudobného ducha. Pohľady na pokojne sa pasúcu lesnú zver, prejavy pozornosti kravičkám na pasienkoch, nákup u mäsiara a dúšok kvalitného piva mu pripomínali život na Slovensku. Mohli sme ho poznať ako skromného muža

s veľkým čiernym klobúkom, ktorého sprevádzal jeho verný psík. Vhodné podmienky boli impulzom jeho rozsiahlej hudobnej tvorby a dobrí priatelia motiváciou práce. Tu i nečakane v roku 2014 jeho život vyhasol.

Pani Regina Cotteli v úvode koncertu NOSTALGIA privítala prítomných. Jej vrúcna láska k otcovi, ktorý sa veľmi tešil z jej umeleckej vášne, ju motivovali skonkretizovať večer s výstižným pomenovaním NOSTALGIA. Skryté otcovo pranie príležitostne predstaviť verejnosti dcérine ume-

lecké práce, sa splnilo až po jeho rýchlom a nečakanom odchode. Výber skladieb v prevedení komorného telesa pod vedením dlhoročného priateľa rodiny pána Slobodana Mirkoviča a výstava pani Reginy boli vzácnym darom otca, dcéry a rodiny Cotteli obci Spreitenbach.

Pozdravenie prijali návštevníci v zaplnenej sále veľkým potleskom a ocenením. Po zaznení prvej skladby večera – *Romanca pre dvoje husle* som od prvého tónu pocítila i ja vďaka nášmu rodákovi, ktorý Slovensko a jeho umenie vzorne počas mnohých rokov pôsobenia v Spreitenbachu reprezentoval a toto vštepil svojim deťom. Vo všetkých prednesených skladbách poslucháč mohol začuť slovenský dych hudby, pohyb rezkého tanca, melódiu ľudového spevu, ale i citlivej túžby po slovenskej domovine. Publikum porozumelo jeho skladbám a prijalo darček pozorným počúvaním a presvedčením, že prijať medzi seba neznámeho je obohatením.

Cestou zo Spreitenbachu som z vlaku pozorovala zapadajúce slniečko, ale Zürichom sa prehnať silná letná búrka, ktorej dažďové kvapky ma nerušili v snení hudobného zážitku a skutočnosti poďakovania. Silný zážitok z tohto večera ma sprevádzal i v nasledujúcich dňoch. Honorát si našiel druhé hniezdočko, ale pevné hniezdo zostalo predsa len doma na Slovensku. Jeho poetická, nostalgická hudba prenášala ducha do rodnej krajiny a medzi ňou a Spreitenbachom vytvorila hudobnú klenbu dúhy.

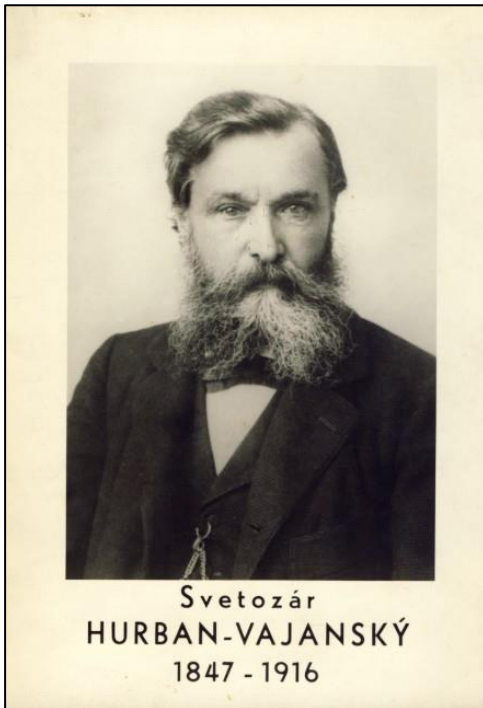

Po koncerte nasledovala vernisáž výtvarných diel pani Reginy Cotteli. Podujatie hodné nasledovania a potreby poďakovania za všetko, čo nám Švajčiarsko ponúka. Ďakujeme pani Regine za jej prácu, za potrebu splnenia otcových tichých želaní a štedrý dar obci Spreitenbach.

(Marta van Ooijen)

Všetky informácie o pripravovaných podujatiach ZSvŠ nájdete aj na našej internetovej stránke www.slovenskezvesti.ch

Svetozár Hurban Vajanský

Rok 2016 vyhlásila Matica slovenská za rok Svetozára Hurbana Vajanského, ktorého meno je Slovákom žijúcim v zahraničí, a to najmä krajanom na Dolnej zemi, dobre známe. Rok čo rok sa stretávajú pri pamätných tabuliach a bustách, kde tejto obrovskej osobnosti – ktorá urobila hlbokú stopu nielen do slovenského politického života, ale i do našej slovenskej literatúry, vzdávajú úctu.

Svetozár Hurban Vajanský sa narodil v roku 1847 v Hlbokom do národne uvedomelej rodiny ako syn Jozefa Miloslava Hurbana a Aničky Jurkovičovej. Slovenskej verejnosti je známy najmä ako autor poézie, prózy i publicistiky, matičiarom je známy ako ideológ a politik a ako popredná osobnosť slovenskej kultúrnej a politickej scény 19. storočia. Vzdelanie získal nielen na území dnešného Slovenska, ale i v hornorakúskom Oberschutzene a pruskom Stendale. Svoju kariéru sprvoti zamerl na právo, ktoré študoval v Banskej

Bystrici a Budapešti.

Vo svojom prvom zamestnaní (pracoval ako koncipient) sa príliš neuchytil. Prestíž získal až ako redaktor Národných novín, prvých slovenských politických novín, ktoré vychádzali v periodicite tri až šesťkrát týždenne.

Študujúca mládež jeho meno dáva do súvislosti najmä s jeho poetickým a prozaickým umením. Na jeho tvorbu mali vplyv nielen štúrovci, ale i zahraničná literatúra. Jeho diela radíme do prvej vlny realizmu, niektorí literárni kritici však poukazujú aj na modernistické tendencie v jeho diele, s akými sa stretávame v medzivojnovnej literatúre. Témy, ktorých sa dotýka, sú nielen spoločenské, ale i čiastočne orientované na jednotlivca vo vtedajšej spoločenskej situácii. V hodnotení jeho diel literárnymi kritikmi často nájdeme tvrdenie, že sa „ani o jednom spisovateľovi nevyslovilo toľko protirečivých názorov ako o S. H. Vajanskom“.

Jeho život a dielo je spojené aj s prvým vedeckým časopisom v novej slovenčine – so Slovenskými pohľadmi. Keď ich vydávanie bolo prerušené, spoločne s Jozefom Škultétyom sa zaslúžil o ich obnovenie v roku 1881. V čase meruôsmych rokov bojoval za ukotvenie novej slovenčiny, vehementne podporoval snahy štúrovcov, stál pri základoch tvorby kultúry a literatúry v novej spisovnej slovenčine, ideologicky podporoval martinské centrum i Národnú stranu. Za svoje snahy bol odsúdený i väznený.

Hurbanovi časktokrát prisudzujeme epiteton „patriarcha Slovákov“. Bol neoblomný v názoroch, celoživotne bojujúci za slovenskú svojbytnosť, rusofil a literát. Svoj život politika, literáta, kritika i národovca dožil v Martine, kde 17. augusta 1916 zomrel. Presne na 100. výročie jeho úmrtia mu Matica slovenská v Martine odhalila bustu v parku sv. Cyrila a Metoda na matičnom nádvorí.

*Zuzana Pavelcová
Riaditeľka Matice slovenskej*

KALENDÁR PODUJATÍ

6. októbra 2016 – Vystúpenie SLUK-u v Ženeve
Divadlo Madelaine, o 19,00 hod.

December 2016 – Predvianočná kapustnica
 po sv. omši v Liebfrauen, Zürich
(organizuje SKM)

Január 2017 - Apéro ku Dňu štátnosti SR, Zürich

Február 2017 – Tradičná fašiangová sobota, Zürich

Február – marec 2017 – Volebné Generálne zhromaždenie ZSvŠ, Zürich

**Uzávierka budúceho čísla bude
 2. decembra 2016.**

**Radi uverejníme Vaše príspevky, ak
 ich zašlete na našu e-mailovú adresu:**

redakcia@zdruzenie.ch.

Ďakujeme

... NA ZÁVER NIEČO**NA ZLEPŠENIE NÁLADY...**

- **Dežo, čo budeš dnes robiť?**
 - Nič.
 - **Ale veď to si robil včera!**
 - No hej, ale nemám to ešte dorobené...
- **Stretnú sa dvaja priatelia...**
 - **Ako ti išiel kurz surfovania?**
 - Celkom dobre, ale padol som toľkokrát, že už nepotrebujem kurz potápania...
- **OTÁZKA: Kto je najväčší kamarát?**
ODPOVEĎ: Elektrina. Tá každému potrasie rukou.
- **Juro sa pýta spolužiaka:**
 - **Ako je to možné, že teba rodičia nikdy nepotrestajú, ani keď doniesieš domov pätku či poznámku?**
 - To je tým, - **zaškerí sa spolužiak** -, že obaja sú sudcovia a nikdy sa nevedia dohodnúť na výške trestu...

**Informácie o živote krajanov doma i vo svete
 nájdete na internetovej stránke Úradu pre
 Slovákov žijúcich v zahraničí: www.uszz.sk**

**Úrad pre Slovákov
 žijúcich v zahraničí**

Slovenská katolícka misia vo Švajčiarsku

Bohoslužobný poriadok – zmeny vyhradené, aktuálne informácie na www.skmisia.ch

Misionár:

O. Pavol Nizner SDB, Brauerstr. 99, 8004 Zürich, Tel/Fax: 044 241 50 22, misionar@skmisia.ch

Sväté omše:

Basel: o 17.30 hod. v kostole Allerheiligen na Neubadstr. 95, každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci.

Možnosť prísť k sivatosti zmierenia už od 17. hod.

Bern: o 17.30 hod. v krypte farského kostola Dreifaltigkeitskirche, Taubenstr. 12, každú druhú a štvrtú sobotu v mesiaci.

Lausanne: o 10.00 hod. v Chapelle der Servan, 12 rue Eugène-Grasset, vždy prvú a tretiu nedeľu v mesiaci.

Po sv. omši posedenie pri káve v neďalekej reštaurácii. Všetci sú srdečne vítaní.

Zürich: o 9.30 hod. v krypte kostola Liebfrauen, Weinbergstr. 34, každú nedeľu. Vchod pod vežou. Po sv. omši posedenie pri káve vo farskom dome. Všetci sú vítaní. Slovenská sv. omša každú stredu o 20.00 hod. na talianskej misii v Zürichu, Feldstr. 109, okrem školských letných prázdnin v kantóne ZH.

Slovenská sv. omša každý prvý piatok v mesiaci o 20.00 hod. v krypte kostola Liebfrauen.

Ženeva: o 16.30 hod. každú prvú a tretiu nedeľu v mesiaci v kostolíku St. Julien, 3, Rue Virginio Malnati, 1217 Meyrin 2.

Slovenské zvesti – Tlačový orgán Zdrúženia Slovákov vo Švajčiarsku. Vychádza min. 4x za rok. Náklad 400 ks výtlačkov.

Vydavateľ: Zdrúženie Slovákov vo Švajčiarsku. Zodpovedný redaktor a grafická úprava: Mgr. Eva Solmošiová.

Články podpísané menom alebo značkou autora nemusia bezpodmienečne vyjadrovať mienku vydavateľa.

Informácie o pripravovaných podujatiach ZSvŠ

nájdete aj na našej internetovej stránke: www.slovenskezvesti.ch

Vereinigung der Slowaken in der Schweiz, 8000 Zürich,

Postkonto: 80-22363-1, IBAN: CH45 0900 0000 8002 2363 1

Zdrúženie Slovákov vo Švajčiarsku

